

Genomisk avlsværdiurdering for kødkvæg anvendt på malkekvæg

Artikel i nyhedsbrev, Danske Slagtekalveproducenter

November 2022

X-indekset bliver forbedret med indeks for slagteprocent

af Anders Fogh og Kevin Byskov, SEGES

For at opnå den størst mulige økonomiske gevinst i avlsarbejdet for kødkvæg brugt til malkekvæg inddrages slagteprocent i X-indekset fra februar 2023. Kalve efter tyre med højere avlsværdital for slagteprocent omdanner en større andel af foder til kød på krogen og mindsker dermed spild. Forbedringen af X-indekset betyder også, at prisen på kalve efter afprøvede tyre i afregningsmodulet vil blive påvirket

Størstedelen af krydsningstyrekalvene efter en Holstein-mor og en kødkvægstyr slagter med slagteprocenter på 50-57 procent. Den forskel betyder, at der kan være en forskel på ca. 30 kg på krogen for to kalve, der begge vejer 400 kg levende. Samtidig antyder foreløbige resultater fra projektet FutureBeefCross, at fodermængden til at producere et kg bruttotilvækst er nogenlunde ens for krydsninger med Angus, Charolais og Blåkvægs-fædre – racer, der har ret forskellige slagteprocenter. Det er dermed muligt at reducere foderforbruget, hvis slagteprocenten kan øges.

Indeks for slagteprocent

På basis af levendevægte fra slagterierne er der derfor udviklet et avlsværdital for slagteprocent. Der anvendes data fra alle krydsningskalve efter en RDM, Holstein og Jersey og en kødkvægstyr. Resultaterne viser høje arvbaheder på omkring 0,5 for både krydsningskvier og krydsningstyre, og at det i høj grad er de samme gener, der kommer til udtryk hos kvier og tyre, da den genetisk korrelation mellem kønnene er 0,92. Desuden er der en stor genetisk variation mellem insemineringstyrene. Det betyder, at det muligt at avle efter slagteprocent.

Stærk sammenhæng mellem slagteprocent og formklasse

Resultaterne viser også en stærk sammenhæng mellem slagteprocent og formklasse. I figur 1 er indekser for slagteprocent og formklasse vist for kødkvægstyre som har over 50 procent

sikkerhed på begge egenskaber. Indeks for slagteprocent er generelt lavt for Angus-, Hereford- og Simmental-tyre. Disse racer har ligeledes lave indekser for formklasse. Omvendt har Blåkvægs- og INRA-tyre høje indekser for både slagteprocent og formklasse. Sammenhængen er dog ikke entydig. Som den røde pil indikerer, er der således en række Blåkvægstyre, som alle har 120 i indeks for slagteform (grønne pletter), men deres indeks for slagteprocent varierer fra 100-125. Det betyder, at det giver værdi at inddrage slagteprocent direkte i X-indekset og ikke blot øge vægten på formklasse.

Stor vægt på slagteprocent i X-indekset

Økonomiske beregninger viser, at slagteprocent får en værdi i X-indekset, som udtrykt per indeksenhed er højere end både tilvækst og ungdyroverlevelse. Det betyder dermed også, at der vil ske en del omrangering på X-indekslisten. Tyre med lave indekser for slagteprocent vil falde, mens det modsatte vil ske for tyre med høje slagteprocenter. Eksempelvis vil forskellen i X-indekset for Blondetyren Dragueur (111 i slagteprocent) og Angustyren Titus (67 i slagteprocent) øges med omkring 175 kroner.

Inddragelse af indeks for slagteprocent betyder også, at afregningen af kalve i afregningsmodulet påvirkes. Dog kun for kalve efter afprøvede tyre. Sammenlignet med afkom efter en gennemsnitlig Blåkvægstyr vil afkom efter en gennemsnitlig Angus-, Charolais-, Limousine- eller Blonde-tyr falde med hhv. 180 kroner, 80 kroner, 80 kroner eller 40 kroner.



Figur 1. Sammenhængen mellem slagteprocent og formklasse for tyre med sikkerhed ≥ 50 procent.



Kvægaftsfonden - november 2022